

Väitelauseen sanajärjestys

Katso taulukkoa ja nimeä eri lauseenjäsenet.

Sam	wrote	a new song		at school	yesterday.
He	played	all the chords	perfectly	on stage.	
Sophie	reads	sci-fi novels		online	in the evenings.
My kid brother	does	his chores	lazily	at home	on Saturdays.

↓   ↓   ↓   ↓   ↓   ↓

SUBJEKTI	PREDIKAATTI	OBJEKTI	TAPA	PAIKKA	AIKA
----------	-------------	---------	------	--------	------

Väitelauseen perussanajärjestys englannissa

Subjekti (Tekijä)

Predikaatti (Tekeminen)

Objekti (Tekemisen kohde)

Tavan määrä

Paikan määrä

Ajan määrä

S P O T P A

SUBJEKTI – PREDIKAATTI – OBJEKTI

Näiden järjestys on tärkein.

Sam	wrote	a new song.
He	played	all the chords.
Sophie	reads	sci-fi novels.
My kid brother	does	his chores.

Mikä muutos SPOTPAAN on mahdollinen?

Yesterday	Sam	wrote	a new song		at school.
	He	played	all the chords	perfectly	on stage.
In the evenings	Sophie	reads	sci-fi novels		online.
On Saturdays	my kid brother	does	his chores	lazily	at home.
A	S	P	O	T	P

Lauseen voi aloittaa myös ajan määreellä.

Mihin järjestykseen useampi paikan tai ajan määre tulee?

Sam	wrote	a song		in biology class at school	just before lunch yesterday morning.
He	played	all the chords		on stage at the town hall in Porvoo	after dinner at eight in the evening last Friday.

Mihin järjestykseen useampi paikan tai ajan määre tulee?

... in biology class at school
just before lunch yesterday morning.

... on stage at the town hall in Porvoo
after dinner at eight in the evening last Friday.

Tarkempi aika/paikka ennen epätarkempaa.

Sanajärjestys: liikkuvat määreet

Muistathan väitelauseen perussanajärjestyksen:

SPOTPA (subj. + pred. + obj. + tapa + paikka + aika)

Seuraavassa tarkastellaan tapauksia, jotka täydentävät tätä perussanajärjестystä.

Liikkuvat määreet

Esim:

almost, always, certainly, ever, hardly, nearly, never, often, only, probably, rarely, seldom, sometimes, usually

ks. kirjan s. 136

Sanajärjestys: liikkuvat määreet

Tarkastele liikkuvan määreen sijaintia suhteessa lauseen predikaattiin.

- Our Chemistry teacher **always** cycles to school.
- She **also** enjoys running.
- She is **never** late from class.
- Today she was **certainly** extra energetic.
- She has **only** been here for three terms.
- She will **probably** teach us next year as well.

Liikkuvan määreen paikka

Our Chemistry teacher **always cycles** to school.
She **also enjoys** running.

- **yksiosaisen predikaatin edellä**

She **is never** late from class.
Today she **was certainly** extra energetic.

- **be-verbi jälkeen (am / is / are / was / were)**

She **has only been** here for three terms.
She **will probably teach** us next year as well.

- **moniosaisen predikaatin 1. apuverbin jälkeen**

Sanajärjestys: liikkuvat määreet

Huom!

- Kysymyksessä liikkuvan määreen paikka on **subjektin jäljessä**.

Have **you already** finished your essay?

Did **I ever** tell you about my grandfather?

Vihje: Osaat varmaan sijoittaa kieltosanan 'not' lauseeseen. Liikkuva määre sijoitetaan samaan paikkaan.

I can't remember the names of actors.

I can **never** remember the names of actors.

Activate

Sijoita lauseeseen liikkuva määre.

1. Those tourists over there are Danish. (*probably*)

Those tourists over there are **probably** Danish.

2. You are on time! (*never*)

You are **never** on time!

3. Are you going to the concert tomorrow? (*definitely*)

Are you **definitely** going to the concert tomorrow?

4. My brother watches sports on TV. (*hardly ever*)

My brother **hardly ever** watches sports on TV.

5. I had started talking when she interrupted me. (*barely*)

I had **barely** started talking when she interrupted me.

6. It's nice to be here with you! (*always*)

It's **always** nice to be here with you!

7. My friends and I spend the whole day at the spa. (*usually*)

My friends and I **usually** spend the whole day at the spa.

8. I have met as lovely people as you. (*seldom*)

I have **seldom** met as lovely people as you.

Sanajärjestys: Objektiivi

- Objektiivi vastaa kysymykseen *'Kenelle?'*

Vertaa seuraavien lauseiden sanajärjestystä.

Mitä huomaat objektin ja objektiivin järjestyksestä?

Entä, mitä muuta huomioitavaa niihin liittyy?

Jonathan told everyone the news.

Jonathan told the news to everyone.

Alison saved me some French fries.

Alison saved some French fries for me.

Sanajärjestys: Objektiivi

Jonathan told everyone the news.

Jonathan told the news to everyone.

Alison saved me some French fries.

Alison saved some French fries for me.

- Objektin ja objektiivin järjestystä voidaan vaihdella. Yleensä näistä kahdesta painotetumpi sijoitetaan lauseen loppuun.
- Jos objekti sijoitetaan lauseessa ennen objektiivia, tulee objektiivin eteen prepositio.
  - to everyone / for me

Sanajärjestys: Objektiivi

- Jos objekti sijoitetaan lauseessa ennen objektiivia, tulee objektiivin eteen prepositio '**to**' tai '**for**'.

Siis:

predikaatti + objektiivi + objekti

(told + everyone + the news)

TAI

predikaatti + objekti + **to/for** + objektiivi

(told + the news + to + everyone)

Sanajärjestys: Objektiiv

- Preposition valinta riippuu predikaattiverbistä. Kts. kirjan sivu 138!

book **for** get
bring keep
buy make
cook save
find

give **to** read
lend/loan sell
offer send
pass show
post tell
promise

Activate

Ilmaise kahdella tavalla.

Malli: Annie antoi ruusut äidilleen.

Annie gave her mother the roses.

Annie gave the roses to her mother.

1. Haen sinulle juoman.

I'll get you a drink. /

I'll get a drink **for** you.

2. Näytin aarrekartan Julesille.

I showed Jules the treasure map. /

I showed the treasure map **to** Jules.

3. Me lähetimme viestin rouva Matthewsille.

We sent Mrs Matthews a message. /

We sent a message **to** Mrs Matthews.

4. Voisitko tehdä minulle kupin kaakaota?

Could you make me a cup of hot chocolate? /

Could you make a cup of hot chocolate **for** me?

5. Meidän täytyy ostaa kauniit ilmapallot lapsille.

We must buy the children beautiful balloons. /

We must buy beautiful balloons for the children.

Sanajärjestys: Erityistapauksia 1

'So'-alkuiset lauseet

- Jos 'So'-alkuinen lause on merkityksessä 'niin minäkin'/'sinäkin'/jne, on sanajärjestys käänteinen eli predikaattiverbi on ennen subjektia.

Minun mielestäni tämä on paras konsertti ikinä! – Niin minunkin!

I think this is the best concert ever! – So **do I!**

Laitan siitä upean arvostelun verkkoon. – Niin mekin.

I will post a great review of it online. – So **will we.**

Sanajärjestys: Eryyistapauksia 1

Huomaa merkityksen ero käänteisen ja suoran sanajärjestyksen kohdalla.

Käänteinen

I wanted to eat all the chocolates – So **did I**.

Halusin syödä kaikki suklaat. – Niin minäkin.

Suora

I wanted to eat all the chocolates – and so **I did**.

Halusin syödä kaikki suklaat – ja niin minä teinkin.

Activate.

Käännä.

1. Bändi on todella nauttinut keikastaan. - Ja niin olemme mekin.

The band has really enjoyed their gig. – And so **have we.** (käänteinen)

2. Olet pudottanut mustikkahilloa paidallesi.

– Auts, no niinpä näyn tehneen.

You have dropped blueberry jam on your shirt.

– Ouch, so **I have.** (suora)

Sanajärjestys: Eryyistapauksia 2

Kiellolla alkavat lauseet

- Muodollisessa kielessä voidaan lause aloittaa kiellolla tai rajoituksella. Tällöin sanajärjestys on kysymyslauseen sanajärjestys:

APUVERBI (lisätään tarvittaessa 'do')

+ SUBJEKTI

+ PÄÄVERBI

Esim.

Never before *have there been* so many people here.

Not very often *has this question come up.* →

Sanajärjestys: Erityistapauksia 2

- Kysymyslauseen sanajärjestys:
APUVERBI + SUBJEKTI + PÄÄVERBI

Muuta kiellolla tai rajoituksella alkavaksi.

I had **never** seen anything like that.

Never had I seen anything like that.

I knew **little** of the plans they had made.

Little did I know of the plans they had made.

I will **not** go back to that house **in a million years!**

Not in a million years will I go back to that house!

Activate

Aloita lihavoidulla sanalla/sanoilla.

1. I have **never** heard such rubbish!

Never **have I heard** such rubbish!

2. We did **not** hear the news about it **until yesterday**.

Not until yesterday **did we hear** the news about it.

3. Our dog can relax **only when the whole family is home**.

Only when the whole family is home
can our dog relax.

Sanajärjestys: Eriyistapauksia 3

'if'-sanan jättäminen pois ehtolauseen alusta

- Muodollisessa kielessä ehtolauseen aloittava 'if' jättää pois, jos lauseessa on apuverbi 'had', 'should' tai 'were'. Tällöinkin sanajärjestys on sama kuin kysymyslauseessa:

APUVERBI ('had' / 'should' / 'were')

+ SUBJEKTI

+ PÄÄVERBI

Esim.

If I had known you were there, I would have come, too.

Had I known you were there, I would have come, too.

Sanajärjestys: Eriyistapauksia 3

Jätä 'if' pois ja käännä sanajärjestys.

a. **If** you should need any help, let me know.

Should you need any help, let me know.

b. **If** Amy should be home before me, ask her to leave the door open.

Should Amy be home before me, ask her to leave the door open.

c. We would have stayed inside, **if** it had not stopped raining.

We would have stayed inside, **had it not stopped** raining.

Activate

Täydennä lauseet, mutta älä käytä sanaa 'if'.

1. Jos olisit ollut more understanding, I would've stayed.
Had you been more understanding, I would've stayed.
2. Jos olisin you, I would certainly call her again
Were I you, I would certainly call her again.
3. Please, call me jos sattuisit löytämään my keys.
Please, call me **should you find** my keys.

